
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Gmina Borne Sulinowo położona jest w południowo-zachodniej części powiatu szczecineckiego. Graniczy ona z gminami Okonek i Jastrowie (pow. Złotowski, woj. wielkopolskie) oraz gminami województwa zachodniopomorskiego: Czaplinek (pow. drawski), Barwice i Szczecinek (pow. szczecinecki). Zajmuje ona powierzchnię 466,09 km². Zamieszkuje ją 9.393 mieszkańców.

Organizacją i nadzorem gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta i gminy zajmuje Urząd Miasta i Gminy Borne Sulinowo. Zadania z zakresu zbierania i transportu odpadów komunalnych realizowane są przez:

1. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bornym Sulinowie;
2. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Szczecinku;
3. Usługi Komunalne „BŁYSK”, Czaplinek,

Zezwolenie na zbieranie i transport odpadów posiadają również:

1. Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „Trans-Eko” w Bornym Sulinowie, ul. Kruczkowskiego 5, na odbiór, transport i unieszkodliwianie odpadów innych niż niebezpieczne;
2. RECYKLING, Regionalna Składnica w Bornym Sulinowie, Al. Niepodległości 33, na zbieranie i transport zużytych opon, dętek i ochraniaczy w ilości do 50 ton/rok;

W wyniku realizowanych zadań z terenu miasta i gminy zebrano ok. 1.593,7 ton zmieszanych odpadów komunalnych skierowanych do zdeponowania na wysypisku odpadów w Bornym Sulinowie będącym własnością Miasta i Gminy Borne Sulinowo. Wśród przyjętych na składowisko odpadów komunalnych znajdują się odpady komunalne z gospodarstw domowych oraz odpady komunalne z innych źródeł (w tym odpady komunalne od podmiotów gospodarczych). Prowadzona selektywna zbiórka odpadów użytkowych pozwoliła na zebranie ok. 29 ton odpadów makulatury, szkła, tworzyw sztucznych i złomu metali.

Przeprowadzona analiza ilości i składu powstających odpadów komunalnych wskazują, że na terenie miasta i gminy w gospodarstwach domowych powstaje ok. 2.161,6 ton odpadów komunalnych. Ponadto w innych obiektach i podmiotach gospodarczych powstaje ok. 330 ton odpadów komunalnych. Wszystkie powstające odpady komunalne usuwane są na wysypisko.

Obok odpadów komunalnych na terenie miasta i gminy powstaje ok. 5.137,9 ton odpadów innych niż komunalne. Należą do nich odpady poprodukcyjne z przemysłu, odpady niebezpieczne, odpady budowlane, osady ściekowe, odpady paleniskowe i inne. Gospodarowanie tego rodzaju odpadami należy do ich wytwórców. Część wytwarzanych odpadów jest przekazywana do wykorzystania, a część do specjalistycznego unieszkodliwienia. Wszystkie odpady niebezpieczne przekazywane do specjalistycznego unieszkodliwienia.

Biorąc pod uwagę ilości powstających odpadów oraz zakładany ich wzrost konieczne jest stworzenie systemu pozwalającego na zagospodarowywanie jak największej ilości odpadów. Powyższy system winien umożliwiać zmniejszanie ilości powstających odpadów, zagospodarowywanie jak największej ilości powstających odpadów oraz unieszkodliwianie wyłącznie tych odpadów, których nie udało się zagospodarować. Oznacza to, że na składowisko winna trafiać ograniczona ilość odpadów. W celu podniesienia rangi problemu określone zostały limity wyłączenia z odpadów poszczególnych ich rodzajów w celu przekazania ich do gospodarczego wykorzystania.

Stojące przed Gminą zadania wymagają stworzenia odpowiedniego do potrzeb i możliwości systemu pozwalającego na odbieranie wszystkich powstających na jej terenie odpadów komunalnych i odpowiednie wykorzystanie.

Planuje się objęcie odbiorem odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców miasta i gminy. Każda posesja jednorodzinna wyposażona zostanie w pojemnik 110 litrowy na odpady zmieszane oraz worki foliowe na wyłączone odpady makulatury, szkła i tworzyw sztucznych. W rejonach zabudowy wielorodzinnej (osiedla mieszkaniowe) odpady zmieszane gromadzone będą w pojemnikach 1100 litrowych przeznaczonych dla 50 mieszkańców. Odpady makulatury, szkła i tworzyw sztucznych gromadzone będą również w pojemnikach 1100 litrowych dostosowanych do określonego rodzaju odpadów.

W związku z powstawaniem w mieście i gminie dużej ilości odpadów organicznych będą one odbierane w sposób zorganizowany. Na terenie miasta i gminy ustawione zostaną specjalistyczne pojemniki typu „biotainer” do gromadzenia resztek żywności, trawy, roślin, itd. Każdy pojemnik przeznaczony będzie do obsługi ok. 50 mieszkańców.

Planuje się również zorganizowany odbiór odpadów niebezpiecznych i odpadów blokujących (meble, sprzęt AGD, itp.). Tego rodzaju odpady odbierane będą poprzez sieć punktów gromadzenia zorganizowanych na terenie miasta i gminy oraz w ramach „zbiórki objazdowej” prowadzonej jeden raz na kwartał.

Zebrane odpady komunalne będą odpowiednio zagospodarowane lub unieszkodliwione. Wymaga to stworzenia odpowiedniej infrastruktury wyposażonej w budynki, technologie i urządzenia. Zmieszane odpady komunalne dostarczane będą na składowisko odpadów. Z zebranych selektywnie odpadów makulatury, szkła i tworzyw sztucznych wyłączone zostaną zanieczyszczenia i dokonany zostanie ich rozdział na rodzaje. Odpady organiczne skierowane zostaną do kompostowania lub fermentacji. Odpady blokujące zostaną zdemontowane i skierowane do wykorzystania lub unieszkodliwienia. Odpady niebezpieczne zostaną podzielone na rodzaje i skierowane do unieszkodliwienia lub wykorzystania.

Dla tak zaproponowanego systemu gospodarowania odpadami konieczne będzie wybudowanie sortowni, kompostowni lub instalacji fermentacji, punktu demontażu odpadów blokujących oraz punktu magazynowania odpadów niebezpiecznych.

Z uwagi na ilości powstających na terenie miasta i gminy odpadów komunalnych budowa instalacji na potrzeby własne jest nieuzasadniona. W tej sytuacji selektywnie zbierane odpady przekazywane będą do przetworzenia w instalacjach zlokalizowanych poza terenem gminy. Na funkcjonującym składowisku odpadów powstanie punkt gromadzenia odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych. W przypadku braku możliwości kierowania odpadów ulegających biodegradacji do przetworzenia w instalacjach obcych Gmina rozważy potrzebę budowy kompostowni przyzmoowej na terenie składowiska odpadów.

Przyjęty system gospodarki odpadami powstającymi w mieście i gminie będzie realizowany przez gminę we własnym zakresie. Analiza możliwości budowy systemu recyklingu i odzysku odpadów komunalnych powstających na terenie Miasta i Gminy Borne Sulinowo wskazuje na nieopłacalność tworzenia infrastruktury gminnej. Gmina zainicjuje utworzenie związku gmin, w skład którego wejdą również pozostałe gminy powiatu szczecineckiego oraz gminy powiatów ościennych. Utworzony związek gmin odpowiedzialny będzie za budowę wspólnego dla wszystkich gmin członkowskich systemu gospodarki odpadami. Gmina przejmie od mieszkańców obowiązek odbierania odpadów komunalnych i przekaze go związkowi do realizacji. Realizacją zadań zajmować się będzie podmiot gospodarczy powołany przez związek (np. Zakład Gospodarki Odpadami).

Miasto i Gmina Borne Sulinowo jest właścicielem składowiska odpadów komunalnych w Bornym Sulinowie. Składowisko posiada odpowiednie zabezpieczenie (uszczelnienie kwater składowania, zbiornik odcieków, infrastruktura składowiska z budynkiem socjalno-biurowym i wagą oraz niezbędne media). Lokalizacja wysypiska, stan jego zabezpieczenia i wyposażenie techniczne pozwalają na dalszą eksploatację i rozbudowę. W tej sytuacji składowisko w Bornym Sulinowie funkcjonować będzie do czasu zapełnienia wszystkich kwater składowania. Po ich zapełnieniu składowisko zostanie zamknięte i zrekultywowane. W okresie funkcjonowania składowisko pełnić może funkcję składowiska związkowego przyjmującego również odpady z innych gmin.

Składowisko w Bornem Sulinowie posiada odrębną kwaterę składowania odpadów innych niż niebezpieczne.

Ostateczna organizacja systemu gospodarki odpadami wpłynie na wysokość koniecznych do poniesienia kosztów inwestycyjnych. Utworzenie związku gmin i budowa związkowego systemu gospodarki odpadami wpłynie na potrzebę budowy infrastruktury systemu przez ten związek, co zmniejszy koszty ponoszone przez miasto i gminę. Szacuje się, że koszt budowy systemu zbierania odpadów komunalnych wyniesie od ok. 198.571 zł do ok. 199.351 zł. W przypadku poszerzenia systemu o kompostownię konieczne będzie poniesienie nakładów w łącznej wysokości ok. 3.146.351 zł. Konieczny również będzie zakup sprzętu transportowego do zbierania odpadów biodegradowalnych, którego koszt szacowany jest na ok. 650.000 zł.

W przypadku budowy systemu związkowego środki pochodzić mogą ze źródeł własnych, z funduszy celowych i pomocowych, z racji ułatwionego dostępu do nich. Część koniecznych nakładów może być ponoszona przez firmy realizujące zadania z zakresu zbierania odpadów.

Wysokie koszty budowy systemu gospodarowania odpadami oraz określone limity zagospodarowania określonych odpadów wskazują na potrzebę sprawnej organizacji systemu. Planuje się zatem stworzenie wspólnego dla Miasta i Gminy Borne Sulinowo i innych gmin systemu organizowanego i nadzorowanego przez związek gmin. Gminy należące do związku winny przejąć od mieszkańców obowiązek usuwania odpadów co pozwoli na uproszczenie procedury zawierania umów, ujednoczenie cen za usuwanie odpadów oraz sprawowanie kontroli nad funkcjonowaniem całego systemu.

Realizacja zadań nakreślonych planem wymaga stałego nadzoru i kontroli. Konieczne jest również analizowanie stopnia realizacji celów oraz przyczyn nieprawidłowości. Wynikłe nieprawidłowości winny być niezwłocznie usuwane.

Funkcjonujące na terenie miasta i gminy podmioty gospodarcze wytwarzają ok. 4.019,1 tony odpadów innych niż niebezpieczne oraz ok. 15,51 ton odpadów niebezpiecznych. Wszystkie wytwarzane odpady poddawane są procesowi odzysku lub unieszkodliwiane przez podmioty gospodarcze posiadające stosowne zezwolenia.

Planowany dla Miasta i Gminy Borne Sulinowo system gospodarowania odpadami winien przynieść wymierne korzyści ekologiczne i ekonomiczne. Wykorzystywane gospodarczo odpady staną się źródłem dodatkowych przychodów zmniejszających obciążenie mieszkańców kosztami funkcjonowania systemu. Uzyskiwany kompost o wysokich walorach nawozowych może być wykorzystywany w rolnictwie do podnoszenia jakości gleb i podnoszenia wydajności upraw. Wzrośnie estetyka miasta i gminy i jej walory turystyczne. Likwidacji winny ulec „dzikie wysypiska odpadów”, zaś funkcjonujące składowisko odpadów nie będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Warunkiem sprawnego funkcjonowania systemu jest akceptacja społeczna i udział społeczeństwa w realizacji zadań. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców osiągnana będzie poprzez edukację organizowaną na wszystkich szczeblach.

